

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА: ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ З ПОЯСНЮВАЛЬНОЮ ЗАПИСКОЮ

на здобуття освітнього ступеня Магістр

на тему: **ВТІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ
КУЛЬТУРИ ІСПАНІЇ У ХОРЕОГРАФІЧНІЙ ПОСТАНОВЦІ «ПОДОРОЖ
У СЕРЦЯ»**

Виконала: студентка здобувачка II курсу
групи МХР-31-22 спеціальність 024 Хореографія
Миколайцева Таміла Миколаївна
Науковий керівник – доцент, заслужена артистка
України
Шумілова Вікторія Віталіївна
Рецензент: Кандидатка мистецтвознавства
Квецко Ольга Ярославівна

Актуальність роботи

Іспанський танець у світі відомий своєю виразністю, пристрасстю і різноманітністю. Він має значний вплив на світову культуру, привертає увагу своєю гармонією, живими ритмами та стильною естетикою. Професійні іспанські танцюристи регулярно вирушають у світові турне з виставами та виступами, демонструючи багатство та красу іспанського танцю.

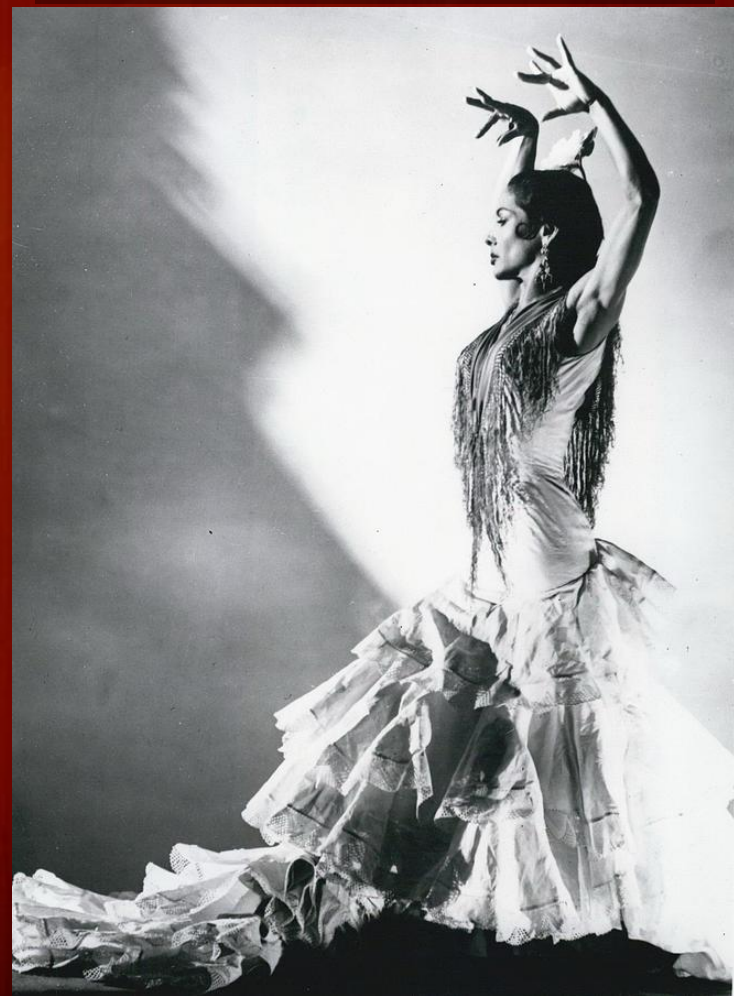

Багато вчених, хореографів, музикантів, митців зробили значний внесок у дослідження та розвиток іспанської танцювальної культури. Серед них: Мерседес де Кордоба (1862–1934) – іспанська хореографка і танцівниця, яка вивчала і відновлювала традиційні іспанські танці, зокрема фламенко; Мануель де Фалья (1876–1946) – відомий іспанський композитор і музикознавець, який досліджував іспанську музику та танці, створив ряд композицій, інспірованих іспанським танцем, зокрема «Сюїта для фламенко-танця»; Кармен Амая (1918–1963) – відома іспанська танцівниця і фламенко-артистка, яка виконувала та вивчала різні стилі іспанського танцю; Кармен Моралес – відома фламенко-танцівниця, яка стала важливим символом фламенко в іспанському та світовому мистецтві

Кармен Амая

Мануель де Фалья

Карлос Саура – іспанський режисер, який створив кілька фільмів і театральних вистав, присвячених фламенко, зокрема «Кармен» і «Фламенко». Ці вчені та митці допомогли розкрити багатогранність іспанського танцю, дослідити його історію, розвинути нові хореографічні рішення та посприяли популяризації цього виду мистецтва як в Іспанії, так і по всьому світу. Багато хореографів, танцюристів, музикантів, зокрема іспанських майстрів, займалися розробкою та дослідженням танцю пасодобль, розвиваючи та покращуючи його рухи та форми. Однак спеціалізованих праць, які б розглядали пасодобль як основний об'єкт, недостатньо.

Пасодобль зазвичай досліджується в контексті бальних танців або в рамках іспанського танцю, як частини танцювальної культури Іспанії. Тому актуальним є питання розгляду особливостей іспанської культури, а саме її відтворення в танці пасодобль через призму хореографічного мистецтва.

Карлос Саура

Жорж Бизе

ФЛАМЕНКО
ФЛАМЕНКО
фильм КАРЛОСА САУРЫ

Опера "Кармен"

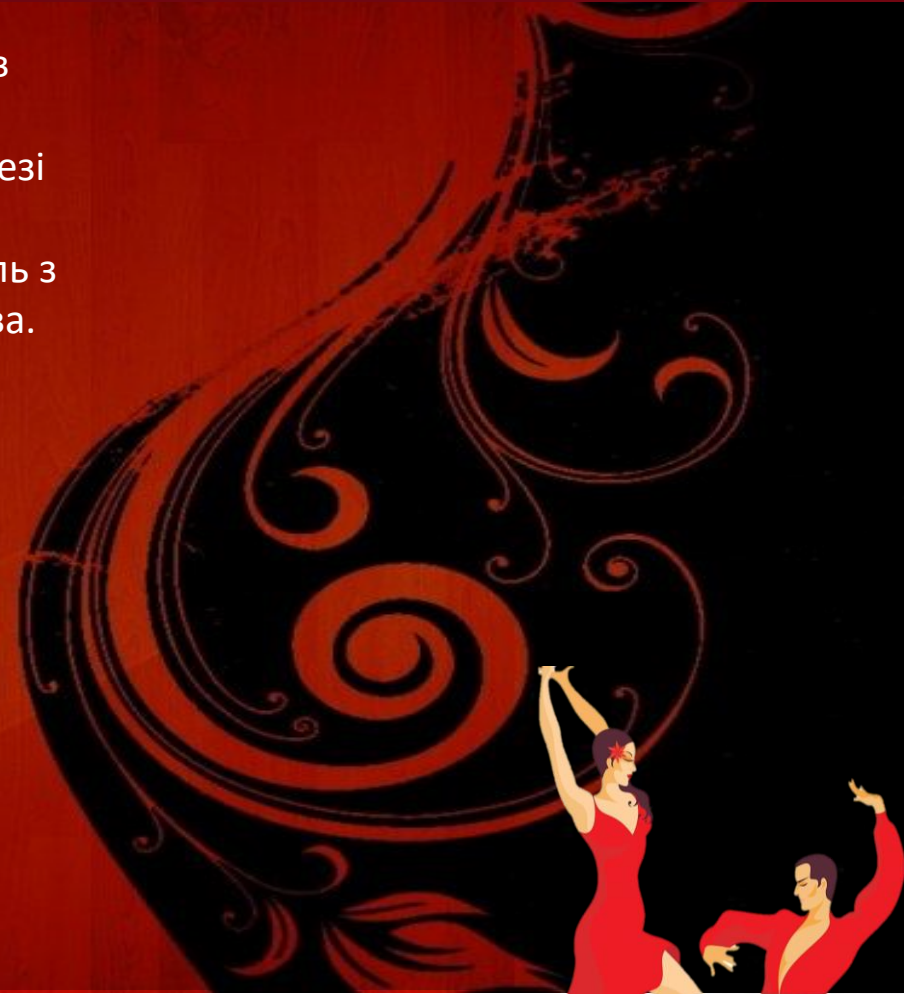
Мета дослідження

Метою дослідження є розкриття значення танцю пасадобль, як символу іспанської культурної ідентичності, виявлення його впливу на танцювальне мистецтво та сприйняття культурної різноманітності через мистецтво танцю у хореографічній постановці «Подорож у серця».

Завдання дослідження

- Проаналізувати іспанську танцювальну культуру в світовому контексті хореографічного мистецтва.
- Визначити основну роль танцю Пасодобль в синтезі різних видів танцювального мистецтва.
- Обґрунтувати методи поєднання танцю Пасодобль з сучасними напрямками хореографічного мистецтва.
- Проаналізувати художньо-аналітичні основи реалізації творчого задуму
- Сформулювати етапи створення хореографічної композиції «Подорож в серця».
- Охарактеризувати музичне оформлення
- Детально продемонструвати ескізи костюмів

Об'єкт та предмет дослідження

*Об'єктом дослідження –
є іспанська музично-танцювальна культура.*

*Предметом дослідження –
є особливості відображення, збереження та
передачі традицій іспанської культурної
спадщини в танці пасодобль через призму
хореографічного мистецтва.*

Методи дослідження

- *аналітичний метод (знайомство з літературою різних та нетипових жанрів задля розуміння шляху побудови змісту нашого дослідження);*
- *історіографічний (ознайомлення та вивчення джерел наукового спрямування);*
- *фактологічний (аналіз архівних джерел для розмежування фактів історично правдивих від видумок та художнього прикрашання)*
- *порівняльний метод (дослідження перетворень та зміни подачі інформації щодо предмету та об'єкту нашого дослідження протягом головних віх його історії);*
- *систематизаційний (групування наявної інформації по процесуальним віхам протягом історичного періоду та подальше формування заключних висновків по наявним джерелам).*

Наукова новизна

Наукова новизна полягає в тому що

- здійснено комплексний аналіз тенденцій розвитку іспанської танцювальної культури початку ХХ століття;*
- досліджено специфічні зв'язки танцю Пасодобль з різними напрямками хореографічного мистецтва;*
- здійснено творчо-постановочну роботу під назвою «Подорож у серця».*

Практичне значення

Практичне значення полягає в тому, що завдяки компактності композиційного рішення, мобільності засобів сценографії та невеликій кількості виконавців, хореографічну виставу «Подорож у серця» можна представити на сценічних площах різного типу: від камерних залів і сценічних майданчиків просто неба до великих концертних і театральних сцен.

Хореографічна лексика, залучена у композиційну побудову танцювального твору, сприяє підвищенню фахового рівня виконавців, покращенню їхніх акторських здібностей. Не останнє місце посідає просвітницька й естетично-виховна роль творчого проєкту, яка сприяє зростанню інтересу глядацької аудиторії до танцювальної культури Іспанії, поглибленню її знань у галузі хореографічного мистецтва.

Апробація результатів дослідження

Наукові та практичні результати роботи доповідались і обговорювалися на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі» (Київ, 1–2 червня 2023 р.).

Апробація творчого проєкту: друга частина хореографічної вистави «Подорож у серця» була представлена на показовому виступі з бальної хореографії (латиноамериканська програма), що відбувся у Києві (вул. Липківського 1А, РК «Ультрамарин», Концерт-Хол «Оазис»).

Перша частина хореографічної вистави презентована у Благодійному святковому концерті 17 грудня 2023 року у приміщенні ДК «Печерськ» (м. Київ, вул. Князів Острозьких, 3).

**Благодійний святковий
концерт
17 грудня 2023 р. ДК
“Печерськ, Київ”**

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Історико-мистецька спадщина іспанської танцювальної культури та її вплив на різні видовищні форми хореографічного мистецтва

1.2 Шляхи виявлення впливу танцю пасодобль на сучасне танцювальне мистецтво

1.3. Синтез різних хореографічних напрямків в сучасному хореографічному мистецтві

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

На основі аналізу наукової літератури, відповідно завдань дослідження, зроблено висновки.

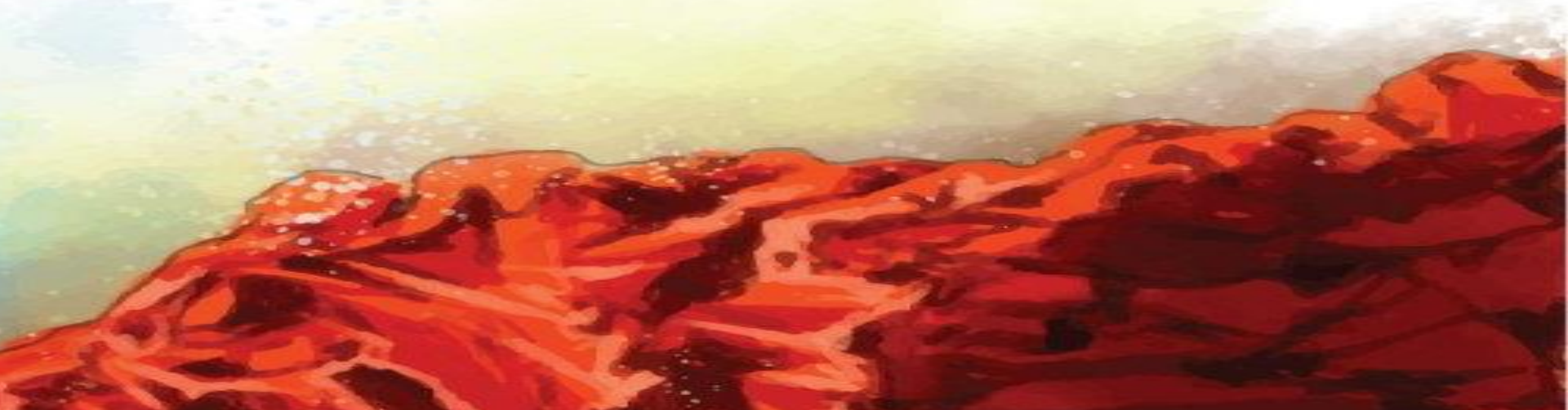
- **Відзначено**, що мистецька спадщина іспанської танцювальної культури має величезний вплив на різні видовищні форми хореографічного мистецтва і відзначається своєю багатю історією, стилістичною різноманітністю та виразністю. Загалом, іспанська танцювальна культура має великий вплив на сучасне хореографічне мистецтво та надає можливість хореографам і танцівникам включати іспанські елементи в свої вистави, щоб збагатити їх виразність та культурну спадщину.
- **Обґрунтовано**, що у світовому контексті іспанська танцювальна культура часто використовується в сучасних хореографічних постановках, включаючи театр, балет, оперу і сучасний танець.

- *Підкреслено, що іспанська танцювальна культура є важливою складовою світового хореографічного мистецтва, яка вражає своєю красою, пристрасстю та емоційністю. Її вплив відзначається в різних видовищних формах, надаючи їм унікальний характер і виразність.*
- *З'ясовано, що музично-танцювальна культура іспанського народу постійно розвивається і адаптується до сучасних тенденцій. Сучасні хореографи часто використовують елементи іспанського танцю в хореографічних виставах, що підтримує інтерес до мистецтва танцю та робить його актуальним в сучасному хореографічному просторі.*

- *На основі аналізу наукових джерел актуалізовано проблематику шляхів виявлення впливу танцю пасодобль на сучасне танцювальне мистецтво як символу іспанської культурної ідентичності та сприйняття культурної різноманітності через мистецтво танцю.*
- *З'ясовано, що пасодобль, зі своєю багатою історією і виразністю, може продовжувати інспірувати сучасних балетмейстерів, артистів та хореографів на шляхах створення вражаючих і емоційно насичених танцювальних вистав, а також сприяти розумінню та повазі до іспанської танцювальної культури.*
- *Підсумовано, що пасодобль може стати джерелом натхнення для міжкультурного обміну та співпраці між артистами та хореографами з різних країн, що сприятиме розширенню горизонтів і творчому розвитку у сучасному танцювальному мистецтві.*

**РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНЬО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ
РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ
ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ВИСТАВИ «ПОДОРОЖ У
СЕРЦЯ»**

Обґрунтування вибору теми

З іспанським пасодоблем пов'язано багато регіональних і відомих іспанських танцювальних шкіл і труп, які сприяли його популяризації та розвитку впродовж століть.

Крім того, іспанський пасодобль завжди виражав свою виразність і пластичність рухів, а це робить його захоплюючим для використання в танцювальних та хореографічних виставах різних стилів і жанрів. Це дозволяє сучасним хореографам і митцям постійно трансформувати та інтерпретувати пасодобль, додаючи нові аспекти та креативність цьому танцю.

Іспанський пасодобль також часто використовується в театрі та опері. Він може бути частиною сценічних вистав, які розповідають історію з багатим сюжетом і емоційним навантаженням. Пасодобль часто вплітають в музичні номери і сцени, що додає таємничості і виразності виставам.

Крім того, пасодобль завжди був важливою частиною іспанських танцювальних традицій і фольклору. Він використовувався на святах, та заходах, що відзначають культуру та спадщину Іспанії. Пасодобль – це спосіб виразити пристрасть, гордість та національну ідентичність.

Все зазначене сприяло розвитку та збереженню іспанського пасодобля як важливої та унікальної частини іспанської культури та мистецтва.

Тема: відображення внутрішньої боротьби людини в пошуку себе, своїх прагнень, мрій та внутрішньої гармонії.

Ідея: оспівування сили духу іспанського народу, його традицій та цінностей.

Надзавдання: засобами хореографічного мистецтва зберігати та примножувати культурні надбання народів та народностей.

Драматургічна побудова:

- **Експозиція:** на сцені солістка починає виконувати глибоке і виразне соло, що відображає її почуття та внутрішній світ. Дівчата стоять у прекрасних скульптурно-статичних позах, в яких візуалізувалися суворість і пристрастність іспанської ментальності.
- **Зав'язка:** дівчата починають танцювати разом із солісткою, виражаючи свої емоції та почуття через грацію та миттєвість рухів, підкреслюючи силу жіночої спільноти та індивідуальну грацію солістки.

- *Розвиток дії: танець підсилюється, відображаючи спроби солістки визволити своє серце від внутрішньої боротьби. Малюнки та рухи набувають динамічності.*
- *Кульмінація: на сцені з'являється юнак, який одразу полонить серце іспанської красуні.*
- *Розв'язка: юнак полонив серце іспанської красуні, де у фіналі показано їхню згоду, ніжність і рішучість бути разом.*

Фрагменти з репетиції

*Вид:
Бальний
(стилізація)*

*Жанр:
Сюжетний
(лірико-драматичний)*

*Форма:
хореографічна
вистава*

Музичний матеріал

Хореографічна вистава «Подорож у серця» створена на основі музичного супроводу танцю пасодобль під назвою «Espana Cani» іспанським композитором та дирижером Паскуалем Маркінем Наррі (07.1873–05.1948 р.)

Музична композиція –
Strings orchestra – Espana cani.

Лад – мажор.

Форма – варіаційна.

Музичний розмір – 4/4.

Темп – швидкий.

Характеристика музики до пасодоблю:

Темп та Ритм: темп зазвичай помірний, дозволяючи танцюристам акцентувати кожен крок.

Гармонія та Тональність:

Використовуються глибокі та мелодійні гармонії.

Динаміка: Музика може переходити від спокійних моментів до енергійних підйомів.

Музика до пасодоблю відображає енергію, пристрасть та витонченість цього традиційного іспанського танцю, роблячи його визначним в спектаклях та виступах фламенко.

Опис костюмів

Для дівчат:

Жіночі костюми можуть бути подібні фламенко, і мати кармазинову або червону спідницю або сукню з великим обсягом. Ця спідниця може бути прикрашена оборками або мереживом.

До спідниці можна підібрати топ або боді зі спадними плечима, прикрашене оборками або вишивкою. Також дівчата можуть носити довгі, вишукані сукні в стилі іспанського бального танцю.

Дівчата можуть носити манжети на руках та кремезні прикраси, такі як браслети і намисто, щоб підкреслити іспанський стиль.

Зачіски можуть бути високі з квітами або великими аксесуарами в стилі іспанського фламенко.

Для хлопців:

Смокінг або костюм в стилі іспанського бального танцю, можливо, зі специфічними елементами, які вказують на іспанський стиль. Чоловік може носити вишитий жилет під смокінгом або костюмом в іспанському стилі. Яскраво червоний, кармазиновий або чорний можуть бути домінуючими кольорами для костюмів. Також використовується укорочений жилет, прикрашений великими золотими візерунками. Його часто носять оголеним для кращого вигляду. Штани чорні, але іноді мають смужки того ж візерунка, що й жилет. Пояс повинен бути широким і червоного або чорного кольору, щоб підкреслити образ.

Висновки до розділу 2

Аналізуючи художні характеристики творчого проєкту, можна зробити такі висновки:

- 1. Виявлено аналітично-художню інформацію хореографічної вистави «Подорож у серця». Форма — хореографічна вистава, жанр — лірико - драматичний. Творчий проєкт створено з використанням символічного змісту пасодобля, який виступає як танець боротьби та завоювання і перетворено на розкриття емоцій та побудову внутрішнього світу головних героїв, використовуючи лексику танцю пасодобль у поєднанні з елементами фламенко.*
- 2. Написано лібрето хореографічного твору.*
- 3. Здійснено ідейно-тематичний аналіз постановки. Тема твору — відображення внутрішньої боротьби людини в пошуках себе, своїх прагнень, мрій та внутрішньої гармонії. Ідея проєкту - оспівування сили духу іспанського народу, його традицій та цінностей.*

4. Під час роботи над проєктом були висвітлені надзавдання хореографічної постановки.
5. Створено композиційно-архітектонічну побудову, визначені: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка.
6. Охарактеризовано роль музики у передачі атмосфери хореографічної вистави. Музична основа допомогла створити ліричну, напружену та одночасно драматичну атмосферу, що сприяло глибшому розкриттю теми та ідеї постановки.
8. Високотехнічна сценографія занурила глядачів у світ духовних переживань, повною мірою розкрила місце та час дії за сюжетною лінією хореографічної вистави.
9. Детальний опис традиційного національного іспанського костюму надав можливість уявити всю серйозність і водночас стриманість представників цього народу.

Висновки

Дослідження іспанської традиційної культури та її відображення в хореографічних постановках є цікавим завданням та вимагає міждисциплінарного підходу. Вивчення історії, мистецтва, музики, та інших аспектів іспанської культури може надати глибший контекст для розуміння хореографічних вистав та аналізу традиційних танців. Відповідно до поставленої мети і визначених завдань, у кваліфікаційній роботі та творчому проєкті з пояснювальною запискою зроблено наступні висновки.

- 1. Проаналізовано іспанську танцювальну культуру в світовому контексті хореографічного мистецтва. Вивчення історико-мистецької спадщини іспанської танцювальної культури розкрило багатогранність та вишуканість цього мистецтва, яке стало значною складовою світової хореографічної спадщини. Розглянуто вплив іспанських танцювальних традицій, що виявляється в різних видах хореографічного мистецтва, включаючи балет, сучасний танець та експериментальні напрями. Здійснено аналіз традиційних іспанських танців, таких як фламенко, пасодобль та ін.*

2. *Визначено основну роль танцю пасодобль в синтезі різних видів танцювального мистецтва. З'ясовано, що пасодобль, який є важливою частиною іспанської традиційної культури, містить своє відображення в сучасному танцювальному мистецтві. Відзначаються різноманітні спроби та інтерпретації відомого танцю в сучасних хореографічних постановках.*
3. *Обґрунтовано методи поєднання танцю пасодобль з сучасними напрямками хореографічного мистецтва. Сучасне хореографічне мистецтво креативує синтезом різних хореографічних напрямків, у тому числі іспанської танцювальної традиції. Створення унікальних постановок, які об'єднують елементи різних стилів та напрямків, сприяють розширенню художнього простору та виникненню новаторських ідей у сучасному мистецтві.*

4. *Проаналізовано* художньо-аналітичні основи реалізації творчого задуму хореографічної постановки «Подорож у серця». Доведено, що створення та виконання хореографічної вистави – це складний творчий процес, який потребує глибокого аналізу, мистецької вправності, планування та співпраці. Кожен аспект, від творчого задуму до реалізації має свою важливу роль у створенні хореографічної постановки.
5. *Охарактеризовано* етапи роботи над хореографічною виставою «Подорож у серця». Відмічено, що важливо мати ясну концепцію та тему вистави, глибоко розуміти музику та текст, вибрати відповідний хореографічний стиль, розробляти сценарій та вибрати візуальний супровід. Тривалі репетиції, тренування та взаємодія між виконавцями та хореографом грають важливу роль у досягненні високого рівня майстерності.
6. *Охарактеризовано* музичну основу запропонованої хореографічної постановки. Вдало підібраний музичний супровід доповнює всю виставу. Хореографічні вистави – це форма мистецтва, яка поєднує в собі рух, музику, виразність та візуальність. Для успішної реалізації потрібна комбінація творчості, технічної майстерності та глибокого розуміння мистецьких принципів.

- 7. Продемонстровано ескізи костюмів виконавців хореографічної вистав «Подорож у серця». Обґрунтовано, що кожен костюм відображає відповідний стиль та манеру виконавців. Кольори та тканини використано для атмосфери кожного епізоду вистави.*

Загальний висновок виникає в тому, що реалізація творчого задуму в хореографічній виставі – це складний та багатоплановий процес, який вимагає глибокого розуміння мистецтва та музичного руху, технічної вправності, співпраці, виразності та тонкого відчуття сцени.

Зазначені аспекти свідчать про те, що іспанська танцювальна спадщина не тільки зберігається в сучасному хореографічному мистецтві, але й активно розвивається, вносячи свій внесок у творчий діалог між широкими культурами та епохами. Хореографічна постановка «Подорож у серця» може мати значущий внесок у різноманіття бального та народно-сценічного танців.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

